

**RAPORT
Z WYKONANIA GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE DOBRE MIASTO
ZA ROK 2021**

1. WPROWADZENIE

Ucząc się poruszania w świecie wokół nas dość szybko przyswajamy, że czerwone światło znaczy „stój”, a zielone „idź”. Każdy z nas ma w sobie taki odruch. Zapytani, umiemy też odpowiedzieć, dlaczego należy postępować w ten sposób bądź wyjaśnić, dlaczego w jakiejś sytuacji postanowiliśmy ten odruch zlekceważyć. Ale jak konkretnie to się stało, że w ogóle mamy taki odruch? Na to pytanie zwykle trudno znaleźć odpowiedzi. Dużo częściej uznajemy to jako coś co wiemy od zawsze, niż poznamy konkretną historię stojącą za tym odruchem. Powyższy przykład jest ilustracją tego, jak w naszej pamięci utajonej powstają skojarzenia, które później wpływają na zachowanie w bieżącym życiu. Analogicznie możemy nauczyć się kojarzyć pewne sytuacje z określonym stanem emocjonalnym, którego w danej sytuacji doświadczaliśmy. Tego rodzaju skojarzenia mają silny wpływ na dokonywane przez nas wybory. Jeśli coś kojarzymy z przyjemnymi stanami emocjonalnymi – możemy dążyć do takich doświadczeń. I odwrotnie - jeśli coś kojarzymy z przykrym stanem wewnętrznym - będziemy reagować awersyjnie na takie sytuacje.

Wychowując się w zdrowym systemie rodzinnym uczymy się skojarzeń, które pozwalają naszemu umysłowi dokonywanie adaptacyjnych wyborów. Problem pojawia się wtedy, gdy w umyśle zapisują się skojarzenia emocjonalne, które nabyliśmy w toksycznym środowisku. Wtedy skojarzenia mogą prowadzić nas do decyzji, które również są dla nas toksyczne, powielając pierwotne wzorce.

Wychowywanie się w rodzinie dysfunkcyjnej, zarówno z rodzicem nadużywającym alkoholu, substancji zmieniających świadomość, jak i stosującym przemoc, odciska piętno, z którym osoba dorosła walczy nawet wtedy, gdy się z niej wyrwie. Założeniu własnej rodziny towarzyszą nieprzyjemne uczucia, takie jak: lęk, niepewność, przerażenie. Rodzina kojarzy się z wzajemnym krzywdzeniem, zaniedbaniem, brakiem umiejętności rozmowy, wyrażania uczuć czy pokonywania trudnych sytuacji.

Wśród różnych problemów społecznych w naszym kraju - te związane z uzależnieniami są jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to przede wszystkim z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale i całe społeczeństwo. Koszty ekonomiczne związane z używaniem i nadużywaniem alkoholu, czy innych środków odurzających to przede wszystkim koszty leczenia odwykowego, prowadzenie ośrodków terapii uzależnień, ale także wypadki drogowe, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, pomocy społecznej, koszty przedwczesnej umieralności i rent, spadek produktywności pracy i wiele innych.

Pandemia koronawirusa i obostrzenia z tym związane znacząco utrudniły pracę w obszarze profilaktyki uzależnień. Wiele osób ze względu na izolację zostało skazanych na stałą obecność członków rodziny, w tym osób cierpiących na uzależnienia i/lub stosujących przemoc wobec najbliższych. Bycie ze sobą nieustannie przez 24 godziny, obciążenie silnym stresem, związanym ze strachem o pracę, zdrowie, a także nieumiejętność konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i stała niepewność o przyszłość, podsycana alkoholem lub środkami odurzającymi i brakiem kontroli nad swoimi emocjami – to jest podłoże do ujawniania się zachowań zagrażających pozostałym członkom rodziny.

Rok 2021 był kolejnym rokiem pod hasłem reżimu sanitarnego, troski o zdrowie nasze i naszych bliskich, a z drugiej strony konieczności zachowania ciągłości pracy i niesienie pomocy osobom potrzebującym. Zarówno z zawodowego jak i prywatnego punktu widzenia szeroko pojęte bezpieczeństwo rodzin stało się priorytetem we wszelkich podejmowanych działaniach.

2. SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE - REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA ALKOHOLIZMOWI

W dniu 30 grudnia 2020 r. Uchwałą XXXVIII/207/2020 Rady Miejskiej w Dobrym Mieście został przyjęty „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021”, który nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Zadanie własne gminy polegające na „prowadzeniu działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu” wynika z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2021.0.1119 t.j.).

Ustawodawca wskazał, że zadania z tego zakresu mają w szczególności polegać na:

1. zwiększeniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielaniu rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganiu działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. podejmowaniu interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieraniu zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Natomiast, zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii wynikają wprost z art.10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dn. 29.07.2005r. (Dz.U. 2020 poz. 2050) i sprowadzają się do:

1. zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielania rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, tym prowadzenie zajęć sportowo rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomagania działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

5. pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

W 2021 roku powyższe zadania były realizowane w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021r. uchwalony przez Radę Miejską. Realizacja Programu odbywała się przy merytorycznej współpracy różnych instytucji i podmiotów, takich jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, Policja, stowarzyszenia, kluby sportowe, kościoły, sołectwa, osiedla oraz inne podmioty realizujące działania profilaktyczne.

Celem strategicznym Programu na 2021 rok było ograniczenie używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym zjawiskiem problemów społecznych w Gminie Dobro Miasto. Natomiast cele szczegółowe sprowadzały się do:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
7. Niwelowanie skutków psychologicznych wywołanych pandemią SARS-CoV-2. i organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami.

Program Profilaktyki określał także obszary problemowe oraz zadania do realizacji. Poniższe tabele prezentują to, co zostało wykonane w 2021r.

Tab.1. Obszar PROMOCJA ZDROWIA i EDUKACJA ZDROWOTNA

Zadania	Odbiorcy	Realizator zadania	Realizacja
1.1. Organizowanie wydarzeń z zakresu edukacji publicznej, konferencji, warsztatów, dotyczących promocji zdrowia, profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, w tym problemu współzależnienia.	mieszkańcy Gminy Dobry Mieście, realizatorzy i partnerzy Programu	MOPS CKB	Dobromiejski Dzień Trzeźwości Edukacja publiczna z wykorzystaniem portali społecznościowych. Organizacja Warmińsko Mazurskich Dni Rodziny. Organizacja wystawy plenerowej połączonej z otwarciem Dobromiejskiej Ścieżki Profilaktycznej Piknik rodzinny „Spotkajmy się pod basztą”
1.2. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym i narkotykowym.	mieszkańcy Gminy Dobry Mieście,	MOPS Zespół Szkół w Dobrym Mieście Szkoły Podstawowe gminy Dobry Mieście Zespół Szkół Rolniczych w Smolajnach PCPR Olsztyn	Informator instytucji świadczących pomoc dziecku i rodzinie w gminie Dobry Mieście Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł Włączanie się w kampanie ogólnopolskie i kampanie MOPS. Akcja ‘Choinka profilaktyczna’ – opaski odblaskowe „Kampania Biała Wstążka” „Kampania Białych Serc” Uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach promujących numery wsparcia dla rodzin, telefony zaufania.

1.3. Podnoszenie wiedzy mieszkańców Gminy Dobry Miasto w szczególności kobiet, młodzieży, młodych dorosłych i osób niepełnosprawnych, seniorów na temat zagrożeń związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych i NSP oraz dostępnej oferty pomocowej poprzez: - opracowanie, zakup i/lub druk, kolportaż materiałów edukacyjno – informacyjnych, - szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych - uczestnictwo i/lub organizacja wydarzeń o charakterze gminnym. - współpraca z pracodawcami	mieszkańcy Gminy Dobry Miasto, w szczególności kobiety, młodzież, młodzi dorośli	MOPS Dzienny Dom Senior + Szkoła Podstawowa nr 2	Plakat „Depresja” Plakat „Hejt” Plakat „do sprzedawców alkoholu” Zajęcia z seniorami na temat uzależnień behawioralnych Zajęcia profilaktyczne w szkołach, promujące zdrowy tryb życia. Plakat „Piłeś – nie jedź” Plakat „Widzisz – reaguj” Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne
1.4. Koordynacja i realizacja działań w zakresie edukacji zdrowotnej w obszarze uzależnień: - zapewnienie wsparcia merytorycznego realizatorom projektów/programów i działań profilaktycznych w tym, organizowanie, prowadzenie szkoleń, warsztatów, konferencji oraz budowania programów profilaktycznych, - wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, młodych dorosłych, - realizacja kampanii społecznych (np. Trzeźwy Kierowca) - realizacja kampanii medialnych w oparciu i we współpracy z lokalnymi mediami (audycje TV, artykuły itp.),	mieszkańcy Gminy Dobry Miasto, placówki oświatowe	MOPS MOPS wraz z Komendą Miejską Policji MOPS wraz z Radio Olsztyn	Warsztaty z elementami superwizji. Zapewnienie wsparcia merytorycznego realizatorom projektów – wsparcie Ośrodka Profilaktyki i Pomocy w Rodzinie Kampania MOPS wspólnie z Komisarzatem Policji w Olsztynie – na temat używek, alkoholu i hejtu. Uczestnictwo w audycjach radiowych „Porozmawiajmy o życiu” w Radiu Olsztyn

Tab.2. Obszar PROFILAKTYKA (U)

Zadania	Odbiorcy	Realizator zadania	Realizacja
2.1. Realizacja działań w zakresie zapobiegania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych i promocji zdrowia, w tym działalności profilaktycznej, w szczególności przez: a. ustalanie priorytetów dla programów profilaktycznych, realizowanych przez podmioty publiczne i organizacje pozarządowe; b. koordynowanie działań związanych z profilaktyką uzależnień, edukacją publiczną w zakresie problematyki uzależnień i promocją zdrowia, prowadzonych przez jednostki publiczne i niepubliczne; c. rozwijanie, upowszechnianie i wdrażanie oferty programów w ramach <i>Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego</i>, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej oraz popularyzowanie metod pracy profilaktycznej; d. inspirowanie, wdrażanie i udział w projektach o zasięgu lokalnym lub ponadlokalnym realizowanych przez kilka podmiotów, e. wdrażanie standardów, w tym z wykorzystaniem projektów krajowych w obszarze polityki społecznej gminy Dobry Mieście; f. prowadzenie pracy profilaktycznej z grupami dzieci i młodzieży we współpracy z właściwymi podmiotami działającymi w obszarze problemów społecznych; g. wspieranie realizatorów programów i przedsięwzięć profilaktycznych, w szczególności opracowanych i realizowanych przez młodzież, h. współpraca z podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej w zakresie objętym działaniem MOPS;	mieszkańcy Gminy Dobry Mieście odbiorcy i realizatorzy działań/projektów z zakresu profilaktyki uzależnień	Szkoły Podstawowe gminy Dobry Mieście Świetlica Opiekuńczo Wychowawcza MOPS Powiat Olsztyński- PCPR	Organizacja naboru na realizację Zadania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii – wpłynęło 36 ofert Oferty Szkół na realizację programów rekomendowanych – 8 ofert Koordynowanie i nadzór na realizacją ofert profilaktycznych rekomendowanych programów profilaktycznych Prowadzenie Świetlicy Opiekuńczo - Wychowawczej Prowadzenie Świetlicy Młodzieżowej Realizacja Programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej Realizacja Zajęć Korekcyjno-Edukacyjnych Projekt Utworzenie Ośrodka działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście – wsparcie finansowe świadczonych usług oraz zakup niezbędnego wyposażenia”
2.2. Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie i realizacja programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów rekomendowanych, w szczególności zalecanych w ramach <i>Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego</i>.	dzieci i młodzież, osoby dorosłe seniorzy	MOPS Szkoła Podstawowa nr 3	Zorganizowanie szkolenia dającego uprawnienia nauczycielom, asystentom rodzin oraz opiekunkom świetlicy do prowadzenia zajęć profilaktycznych "Apteczka pierwszej pomocy"

			Realizacja programów rekomendowanych przez szkoły tj.: Przyjaciele Zippięgo, Spójrz inaczej, Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej, Program Domowych Detektywów, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców Program, Profilaktyczny Debata, Unplugged,
2.3. Upowszechnianie i wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży, w szczególności programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.	rodzice/ opiekunowie dzieci i młodzieży	Szkoła Podstawowa nr 2 MOPS Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza	Organizacja Szkoły Dla Rodziców i Wychowawców Pomoc Asystentów Rodziny Indywidualne konsultacje dla rodziców w Świetlicy Opiekuńczo - Wychowawczej
2.4. Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych mających na celu zwiększanie umiejętności wychowawczych rodziców i opiekunów (Szkoła dla Rodziców).	rodzice/ opiekunowie dzieci i młodzieży	Szkoła Podstawowa nr 2 Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza MOPS Szkoly Podstawowe	Organizacja Szkoły Dla Rodziców i Wychowawców Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno- społeczne Warsztaty rodzinne „Razem lepiej. Mamo, Tato” Psychoedukacja prowadzona przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin. Praca pedagogów i psychologów szkolnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zagadnień profilaktycznych.
2.5 Akcje profilaktyczne, promujące zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży. Przeprowadzenie konkursu w placówkach realizujących programy profilaktyczne pn.: Dobromiejski Dzień Profilaktyki w Szkołach.	dzieci i młodzież	Zespół Szkół w Dobrym Mieście Świetlica Opiekuńczo- Wychowawcza	Międzyszkolny projekt profilaktyczny. Gdy miasto traci swoją pracowitą twarz Międzyszkolny projekt profilaktyczny. Mam w sobie siłę. Mój sposób na normalność

			Regulame minikonkursy wiedzy dot. zdrowego stylu życia
2.6. Nowe inicjatywy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych, w tym NSP.	dzieci i młodzież oraz rodzice i opiekunowie, osoby pracujące z dziećmi	MOPS Świetlica Opiekuńczo- Wychowawcza	Wakacje z profilaktyką Warsztaty rodzinne Warsztaty z elementami superwizji Dystrybucja informatora nt. instytucji świadczących pomoc dziecku i rodzinie w Gminie Dobro Miasto
2.7. Poszerzanie i udoskonalanie oferty programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, skierowanych do dzieci i młodzieży przez: a. realizację programów rekomendowanych, b. prowadzenie profilaktycznych programów informacyjno- edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym od NSP i/lub zajęć z elementami socjoterapii, terapii pedagogicznej, artterapii, itp. c. prowadzenie zajęć rekreacyjno – sportowych, stanowiących integralną część całorocznej pracy profilaktycznej, d. prowadzenie zajęć edukacyjno – rozwojowych (warsztaty taneczne, muzyczne, teatralne itp.) stanowiących integralną część całorocznej pracy profilaktycznej, e. prowadzenie profilaktycznych programów rówieśniczych, f. inne działania, uzasadnione potrzebami/aktualną sytuacją.	dzieci i młodzież oraz rodzice i opiekunowie, osoby pracujące z dziećmi	Szkoły Podstawowe gminy Dobro Miasto Świetlica Opiekuńczo Wychowawcza Sołectwa i Osiedla Dobromiejskie Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych Pasja Szkole Koło Turystyczno – Krajoznawcze „Siedmiomilowe buty”	Realizacja programów rekomendowanych przez szkoły tj.: Przyjaciele Zipiego, Spójrz inaczej, Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej, Program Domowych Detektywów, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców Program, Profilaktyczny Debata, Unplugged, Prowadzenie Świetlicy Opiekuńczo Wychowawczej Prowadzenie Świetlicy Młodzieżowej Prowadzenie zajęć profilaktycznych w świetlicach wiejskich oraz świetlicach osiedli – realizacja w ograniczonym stopniu z uwagi na obostrzenia. Pozalekcyjne zajęcia sportowe

Tab.3.Obszar PROFILAKTYKA (S)

Zadania	Odbiorcy	Realizator zadania	Realizacja
2.8. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży przejawiającej symptomy niedostosowania społecznego, zaburzeń zachowania, trudności adaptacyjnych.	dzieci młodzież	Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza Świetlice wiejskie i osiedlowe	Zajęcia socjoterapeutyczne i profilaktyczne dla dzieci.

		Szkoły Podstawowe	
2.9. Prowadzenie oddziaływań i/lub realizacja programów/ projektów/ działań z zakresu promocji zdrowia i aktywności fizycznej, z wykorzystaniem strategii profilaktycznych, skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży oraz rodziców, w tym grup/osób prezentujących zachowania problemowe/ryzykowne.	osoby dorosłe i dzieci	Dobromiejskie Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych Pasja Szkole Koło Turystyczno – Krajoznawcze „Siedmiomilowe buty” Szkola Podstawowa w Głotowie DKS	Pozalekcyjne zajęcia sportowe Sportowe wtorki lekkoatletyczne Zajęcia sportowe Zajęcia sportowe z psychologiem sportu
2.10. Rozszerzenie oferty dla osób i rodzin zagrożonych problemem alkoholowym lub narkotykowym – konsultowanie, diagnozowanie uzależnień.	osoby dorosłe i dzieci	MOPS GKRPA ZI Poradnia Terapii Uzależnień w Dobrym Mieście Oddziały Szpitalne Terapii Uzależnień w Olsztynie i Lidzbarku Warmińskim	Kierowanie osób do GKRPA, OTU lub na leczenie odwykowe w oddziałach szpitalnych. Rozszerzenie pomocy psychologicznej o możliwość kontaktu z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej

Tab.4. Obszar PROFILAKTYKA (W)

Zadania	Odbiorcy	Realizator zadania	Realizacja
2.11. Prowadzenie specjalistycznego, interdyscyplinarnego poradnictwa dla rodzin, w których występują problemy alkoholowe.	rodziny objęte pomocą MOPS	MOPS	Poradnictwo psychologiczne Poradnictwo prawne Poradnictwo socjalne
2.12. Udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci używają substancje psychoaktywne.	rodzice	MOPS	Poradnictwo psychologiczne Poradnictwo prawne Poradnictwo socjalne

Tab.5. REHABILITACJA (READAPTACJA, REINTEGRACJA) ZDROWOTNA, SPOŁECZNA I ZAWODOWA

Zadania	Odbiorcy	Realizator Zadania	Realizacja
3.1. Programy z zakresu zapobiegania używania alkoholu i narkomanii dla osób współuzależnionych, w tym: treningi umiejętności wychowawczych, zajęcia informacyjne, zajęcia edukacyjne, grupa wsparcia, trening interpersonalny.	osoby współuzależnione seniorzy	MOPS współpracując z Powiatem Olsztyńskim MOPS Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza	Zajęcia Korekcyjno-Edukacyjne Szkoła dla Rodziców i warsztaty rodzinne oraz indywidualne konsultacje dla rodziców
3.2. Programy terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem, programy pomocy psychologicznej dla osób doświadczających przemocy oraz osób stosujących przemoc, programy rehabilitacji dla osób uzależnionych programy współuzależnienia, programy pomocy psychologicznej.	osoby uzależnione, współuzależnione, osoby z kręgu problemów alkoholowych seniorzy	MOPS Powiat Olsztyński-PCPR Szkoła Podstawowa nr 2	Grupa wsparcia dla kobiety Zajęcia korekcyjno-edukacyjne Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne
3.3. Udzielanie specjalistycznej pomocy psychologicznej i zapewnienie wsparcia dzieciom i ich rodzicom oraz opiekunom przez konsultacje psychologiczne dzieci, młodzieży, rodziców, konsultacje rodzin, par, model pomocy dzieciom z podejrzeniem wykorzystania seksualnego i ich opiekunom (procedura diagnozy, interwencji, wsparcia).	rodziny z dziećmi, w których występują problemy alkoholowe lub rodziny zagrożone uzależnieniem	MOPS	Poradnictwo psychologiczne Grupa wsparcia dla kobiet
3.4. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	ofiary przemocy domowej (dorośli i dzieci)	Zespół Interdyscyplinarny GKRPA MOPS	Prowadzenie działań interwencyjnych w ramach procedury Niebieskiej Karty
3.5. Zwiększenie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia – wsparcie działalności Spółdzielni Socjalnej.	osoby uzależnione od alkoholu i członkowie ich rodzin	MOPS współpracując z Urzędem Miasta i Urzędem Pracy Filia w Dobrym Mieście	Prowadzenie Prac Społecznie Użytecznych Roboty publiczne
3.6. Realizacja programów/projektów służących reintegracji - działań podtrzymujących zmianę u osób uzależnionych po zakończeniu leczenia terapeutycznego, utrwalających efekty leczenia, służących zdrowieniu oraz pomagających w podejmowaniu i realizacji zadań wynikających z pełnienia ról społecznych oraz integrujących osoby uzależnione ze społecznością lokalną i jej najbliższym otoczeniem (wsparcie działalności klubów abstynenta)	osoby uzależnione od alkoholu i członkowie ich rodzin	MOPS	Projekt Utworzenie Ośrodka działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście – wsparcie finansowe świadczonych usług oraz zakup niezbędnego wyposażenia”
3.7. Zapewnienie pomocy psychologicznej osobom niepełnosprawnym intelektualnie u których występują problemy związane z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zapewnienie wsparcia rodzicom i opiekunom.	osoby niepełnosprawne intelektualnie i członkowie ich rodzin, seniorzy	MOPS	Poradnictwo psychologiczne Współpraca z ŚDS w Piotraszewie
3.8. Realizacja umów wieloletnich z zakresu pomocy psychologicznej i dla osób dorosłych wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym (DDA- syndrom Dorosłego Dziecka Alkoholika).	osoby z syndromem DDA	MOPS GKRPA ZI	Kierowanie do placówek opieki zdrowotnej

3.9. Wsparcie programów reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i NSP.	osoby uzależnione i zagrożone uzależnieniem od substancji psychoaktywnych i NSP	MOPS	Projekt "Utworzenie Ośrodka działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście – wsparcie finansowe świadczonego usług oraz zakup niezbędnego wyposażenia"
---	---	------	---

Tab.6. ORGANIZACJA PROGRAMU, MONITORING PROGRAMU ORAZ BADANIA I ANALIZY

Zadania	Odbiorcy	Realizator zadania	Realizacja
4.1. Tworzenie warunków do zabezpieczenia pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrym Mieście, zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym wynagrodzenia dla członków GKRPA, zapewnienie obsługi administracyjnej, pokrywanie kosztów sądowych, wydawanie opinii przez biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działań Komisji.	osoby uzależnione od alkoholu oraz członkowie ich rodzin, podmioty gospodarcze	MOPS	Realizacja działań GKRPA
4.2. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 (reklama, promocja) i art. 15 (zakaz sprzedaży alkoholu) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	właściciele i pracownicy punktów sprzedaży alkoholu	GKRPA	Nie zachodziła potrzeba
4.3. Badania lokalne: Wzorce konsumpcji alkoholu, Diagnoza problemów narkotyków i narkomanii. Opracowanie diagnozy, wniosków i rekomendacji.	mieszkańcy Dobrego Miasta, w tym dzieci i młodzież, osoby dorosłe i realizatorzy oraz partnerzy programu	MOPS	Badanie zrealizowano, wynik po ich przekazaniu posłużył diagnozie i sporządzeniu kolejnych Gminnych Programów.
4.4. Zabezpieczenie prac Komisji Konkursowych pracujących w obszarze realizacji Programu.	członkowie komisji konkursowej	MOPS	Realizacja zadań GPPIRAPN
4.5 Monitoring realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Dobry Mieście za rok 2021.	korzystający z wyników badania, uczestnicy badania	MOPS	Sprawozdawczość z programów Sprawozdanie PARPA G1 Sprawozdanie z Narkomanii
4.6 Inne działania wspierające prace organizacyjno-administracyjne Programu.	korzystający z wyników badania, uczestnicy badania	MOPS	Zapewnienie wsparcia technicznego oraz merytorycznego realizatorom programów profilaktycznych

2.2. Zwiększenie efektywności profilaktyki na terenie Gminy Dobry Mieście skierowanej do rodziców i opiekunów

Szkoła dla Rodziców

Silna więź emocjonalna z rodzicami, ciepłe i życzliwe relacje w rodzinie, to najważniejszy czynnik chroniący dziecko przed negatywnymi wpływami. Tego właśnie uczy „Szkoła dla rodziców”.

Otwartej, konstruktywnej komunikacji w rodzinie i poza nią, relacji opartych na wzajemnym szacunku i współpracy, służących tworzeniu środowiska najbardziej wspierającego naturalny rozwój dziecka. W zajęciach Szkoły dla Rodziców brało udział 12 kobiet i 2 mężczyzn. Realizatorem była Szkoła Podstawowa nr 2 w Dobrym Mieście w ramach oferty programowej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2021

Indywidualne konsultacje dla rodziców dzieci uczęszczających do Świetlicy Opiekuńczo – Wychowawczej oraz warsztaty rodzinne

Doświadczenie i obserwacje prowadzone przez opiekuna świetlicy oraz pracowników MOPS skłoniły do pewnych zmian w pracy w świetlicy. Zostały wyodrębnione godziny służące indywidualnemu kontaktowi opiekuna świetlicy z wychowankiem i/lub rodzicami. Spotkania odbywały się w środy w godzinach 13.00 do 14.00, 18.00-19.00, w czwartki 12.00 – 14.00.

Celem indywidualnych kontaktów z rodzicami było zaangażowanie ich w sprawy wychowania i sprawowania właściwej opieki nad dziećmi, rozwijanie poczucia odpowiedzialności rodziców za wychowanie dzieci, uświadomienie, że rozwój dziecka zależy od wspólnie realizowanych działań przez świetlicę i dom, wytworzenie i wzmocnienie więzi emocjonalnej między wychowawcą i rodzicami. Efektem takich spotkań była wymiana informacji na temat problemów i trudności wychowawczych, problemach zdrowotnych, szkolnych, zachowań w grupie rówieśniczej, pasjach i zainteresowaniach dzieci, a także o postępach dzieci w poszczególnych obszarach. Wychowawca zachęcał rodziców i dostarczał materiały (drukowane, audiobooki) służące doskonaleniu umiejętności wychowawczych, dotyczące np. komunikacji w rodzinie, pochwały opisowej, motywowania dziecka do nauki, czy też korzystania z pomocy psychologicznej oferowanej przez MOPS. Zostało także zorganizowane spotkanie ze wszystkimi rodzicami.

Warsztaty skierowane do dzieci i ich rodziców pt. „Razem lepiej Mamo, Tato.” odbywały się w godzinach dogodnych dla rodziców i służyły przede wszystkim budowaniu relacji rodzic – dziecko. Cykliczne spotkania Rodzinne miały na celu wzmocnienie więzi rodzinnej, rozwinięcie umiejętności spędzania czasu z dzieckiem w sposób twórczy. Zintegrowanie zespołu rodziców, zintegrowanie wychowawcy z rodzicem, wzrost współpracy rodzica z dzieckiem a także z wychowawcą. Proponowane zajęcia rozwijały kreatywność i emocjonalność dziecka. Zabawy były tak zorganizowane, że nie tylko dziecko wykonywało polecenia Rodziców, ale także Rodzic-Dziecko. Rodzice mieli okazję zobaczenia swoich dzieci w innym świetle i stworzenia nowych nici porozumienia. Znajdowali wskazówki, jak twórczo spędzić czas z dziećmi (bez komputera, telewizora), jak z nimi rozmawiać, w jaki sposób ustalać zasady, unikać kłótni oraz stwarzać okazję do wspólnej dyskusji. Wychowawca budował atmosferę przyjaźni, współpracował z dziećmi i rodzicami, jako obserwator chwalił najmniejsze sukcesy, modelował zachowanie Rodzica. (warsztaty mydlarskie, tworzenia świec żelowych, Quiz Rodzinny- sprawdź czy dobrze znasz swoją mamę, córkę, syna”, warsztat „Fabryka czekolady”, warsztat zdrowego odżywiania on-line, „Rodzinne domowe Spa. Tworzenie kul kąpielowych oraz słoiczków ze zdrową kompozycją soli”, quizy rodzinne dla całych rodzin on-line, warsztat „Jestem eko” on-line, "Podróż do Krainy Czujątek" (dzieci zaprosiły rodziców, ciocie i wujków do wspólnej zabawy. Zaprezentowali swoje prace wykonane podczas wakacji z profilaktyką).

Grupa wsparcia dla kobiet

Kryzysy to bolesna część życia, ale również zapowiedź nadchodzących zmian, które mogą dawać nadzieję. Niektóre kryzysy są naturalne (np. narodziny dziecka czy przejście na emeryturę), ale zdarzają się też takie, które zdają się nieoczekiwane, np. utrata pracy, poważne problemy w związku, doświadczenie przemocy lub uzależnienia, problemy opiekuńczo – wychowawcze. Czasami znane nam sposoby radzenia sobie z trudną sytuacją okazują się niewystarczające. W takich momentach łatwo stracić pewność siebie, poczucie bezpieczeństwa i kontroli nad życiem. W zajęciach udział wzięło 15 kobiet, realizatorem zadania był MOPS w Dobrym Mieście.

Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne

Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, w największym skrócie, jak sama nazwa wskazuje służą kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji emocjonalnych i społecznych, a więc umiejętności rozpoznawania i panowania nad swoimi emocjami, ale także odczytywania emocji innych i adekwatnego zachowania się w danej sytuacji społecznej. Zajęcia te organizuje się dla uczniów przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym, by jak najszybciej je niwelować. Realizatorem była Szkoła Podstawowa nr 2 w Dobrym Mieście w ramach oferty programowej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2021

2.3. Zmniejszenie używania substancji psychoaktywnych przez dzieci, młodzież i młodych dorosłych.

Wśród wielu zadań szkół czy placówek oświatowych, dotyczących ochrony zdrowia i bezpieczeństwa uczniów, ważne miejsce zajmują te z obszaru profilaktyki używania narkotyków. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół wskazuje, że szkoła realizuje swoją działalność edukacyjną poprzez trzy nierozłączne i uzupełniające się programy: szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczy i program profilaktyki. Realizując zadania GPPIRAPN na 2021 wszystkie dobromiejskie szkoły realizowały zadania profilaktyczne, w głównej mierze opierające się na programach rekomendowanych, co dodatkowo wskazuje na skuteczność tych oddziaływań.

Dobromiejski Dzień Trzeźwości

Sierpień miesiącem abstynencji, w myśl tej idei 18.08.2021r. zorganizowany został Dobromiejski Dzień Trzeźwości. Tego dnia wystąpił Andrzej Brzozowski Sax & Guitar Cafe, otwarty był bezpłatny punkt szczepień przeciwko koronawirusowi. Zwieńczeniem tego dnia był otwarty Miting AA. Otwarty miting AA to miting na który mogą przyjść nie tylko alkoholicy, ale także rodzina, znajomi, dzieci, na miting otwarty może przyjść również alkoholik, który nigdy nie był na mitingu, ale chce przestać pić. W tym dniu mogliśmy usłyszeć historie ludzi, którzy z gruzów podnieśli swoje rodziny i teraz chcą być światłem, przykładem i wsparciem dla innych potrzebujących.

Dobromiejska Ścieżka Profilaktyczna

Innowacyjna ścieżka profilaktyczna w postaci 10 znaków drogowych pełni funkcję edukacyjną, rozwija podstawowe umiejętności społeczne i emocjonalne. Znaki zawierają symbole i motywacyjne treści dotyczące budowania dobrych relacji z innymi, rozpoznawania i przekształcania przekonań ograniczających oraz kształtowanie postaw: optymizmu, kreatywności, wytrwałości, dbania o zdrowie, szczerości, życzliwości, wdzięczności, okazywania przyjaźni i miłości, zakazu wjazdu dla uzależnienia. Znaki są odblaskowe, zostały wyprodukowane przez dobromiejską firmę Czmuda.

Warmińsko Mazurskie Dni Rodziny

Co roku Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny koncentrują się wokół innego aspektu życia rodzinnego i społecznego odpowiadając na potrzebę wzmacniania rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu. W roku 2021 uroczystości przebiegały pod hasłem: „Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina”. Inicjatywa adresowana była zarówno do młodych, stojących dopiero przed wyborem drogi życiowej, jak do osób z krótszym lub dłuższym stażem małżeńskim.

05.06.2021 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował piknik rodzinny, którego głównymi atrakcjami był: pokaz uzbrojenia i sprzętu bojowego Wojsk Obrony Terytorialnej, pokaz wozu bojowego Straży Pożarnej, pokaz samochodu rajdowego, zjeżdżalnie „dmuchańce”, warsztaty rękodzielnicze, gry i zabawy. Zwieńczeniem był rodzinny seans filmowy w Kinie CKB.

Piknik rodzinny „Spotkajmy się pod Basztą”

Piknik został zorganizowany przy współpracy MOPS-u (Świetlicy Opiekuńczo – wychowawczej, Dziennego Domu Senior+, Ośrodka Profilaktyki i Pomocy Rodzinie), CKB w Dobrym Mieście oraz dzięki wsparciu radnych Rady Miejskiej W Dobrym Mieście przy akompaniamencie Kapeli na Każdą Okazję. Piknik miał charakter integracyjno – profilaktyczny. Podkreślona została rola rodziny. Uczestnicy mogli wziąć udział w warsztatach rękodzielniczych, konkursach, animacjach i zabawach, obejrzeć wystawę prac dzieci i seniorów, poznać działalność Kół Gospodyń Wiejskich. a miejscowi rękodzielnicy mogli pochwalić się swoimi wyrobami.

2.4. Zwiększenie efektywności profilaktyki w zakresie ograniczania popytu na substancje psychoaktywne oraz konstruowania lokalnych strategii profilaktycznych dla pracowników szkół i innych placówek systemu oświaty Gminy Dobry Miasto

Kampania wspólnie z Komisarzatem Policji w Olsztynie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracując z Komendą Miejską Policji w Olsztynie opracował kampanię, której efektem było stworzenie magnesów na lodówkę z hasłami profilaktycznymi. Magnesy te przedstawiały trzy różne sceny, jedna dotycząca nadużywania alkoholu, kolejna nadużywania środków psychoaktywnych, trzecia dotyczyła „hejtowania” innych i konsekwencji z tego wynikających.

Kampania depresja

Grupą docelową kampanii są przede wszystkim osoby z bliskiego otoczenia tych, którzy są szczególnie narażeni na depresję. Kampania ma walczyć ze stygmatyzacją osób chorujących na depresję, dostarczać wiedzy o chorobie, a przede wszystkim budować świadomość tego, że depresja jest chorobą uleczalną i nie powoduje trwałego upośledzenia funkcjonowania.

Kampania – choinka profilaktyczna

Przed Urzędem Miejskim w Dobrym Mieście opaskami odblaskowymi z napisem „Łatwo wsiąść, trudno się zatrzymać, Użytki – To mnie nie kręci” została przystrojona choinka. Każdy przechodzień mógł zabrać dla siebie taką opaskę. Kampania miała na celu ochronę pieszych oraz rowerzystów, podczas ciemnych dni jesieni i zimy, a także nieść ze sobą przekaz profilaktyczny.

Choinka przystrajana była

2.5. Profilaktyka środowiskowa dla dzieci i młodzieży Gminy Dobry Miasto

2.5.1. Działalność Świetlicy Opiekuńczo – Wychowawczej w Dobrym Mieście

Świetlica opiekuńczo-wychowawcza jest placówką o charakterze profilaktyczno-wychowawczym. Celem działania świetlicy jest wspieranie rodziny poprzez objęcie dziecka, które znajduje się w gorszej sytuacji społeczno-ekonomicznej, emocjonalnej i edukacyjnej, działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi, edukacyjnymi oraz terapeutycznymi. Zadania te świetlica realizuje poprzez prowadzenie zajęć w stałych grupach oraz pracy indywidualnej z dzieckiem. Świetlica w 2021r. funkcjonowała od poniedziałku do czwartku w godzinach od 12:00 do 18:00 ; 13:00 do 19:00.

” Piątki dla młodzieży” od 14:00 do 20:00 , natomiast w okresie ferii zimowych i wakacji letnich placówka otwarta była w godzinach od 9:00 do 15:00. Do świetlicy uczęszczało 30 podopiecznych w wieku 7-17 lat.

Plan dnia świetlicy:

14:00-15:00 -pomoc przy odrabianiu lekcji, motywowanie do nauki,

15:00-16:00 -zajęcia tematyczne,

16:00-17:00 -gry i zabawy powiązane z częścią terapeutyczną, arteterapia, socjoterapia, zajęcia sportowe, ruchowe,

17:00-17:30 -zajęcia według zainteresowań dzieci,

17:30-18:00 -prace porządkowe, samoocena,

13:00-14:00, 18:00-19:00 Indywidualne rozmowy z dzieckiem, rodzicami, nauczycielami, pracownikiem socjalnym, zakupy, dokumentacja.)

Do świetlicy przyjmowane są dzieci głównie w wyniku skierowania pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, asystentów rodzin oraz samych rodziców. W okresie sprawozdawczym zainicjowano cykl warsztatów rodzinnych.

W zakresie pracy z wychowankami świetlicy można wyróżnić następujące cele szczegółowe:

- 1) zapewnienie wychowankom schronienia, miejsca spędzania czasu wolnego;
- 2) zaspokojenie potrzeby akceptacji i bezpieczeństwa;
- 3) pomoc terapeutyczna mająca na celu odreagowanie urazów nabytych w środowisku rodzinnym i szkolnym;
- 4) wypracowanie umiejętności współżycia społecznego:
 - przestrzeganie norm i zasad współżycia w grupie;
 - konstruktywne rozwiązywanie konfliktów;
 - liczenie się z regułami współżycia w grupie;
- 5) przedstawienie sposobów spędzania czasu wolnego w sposób akceptowany społecznie bez używek i przemocy;
- 6) rozwijanie w wychowanku umiejętności rozpoznawania, nazywania własnych emocji i ich odpowiedniego wyrażania;
 - kształtowanie umiejętności regulowania nastroju i niepoddawania się emocjom upośledzającym zdolność myślenia;
 - umiejętność odczytywania nastrojów i emocji innych osób, rozwijanie empatii, inteligencji emocjonalnej;
 - nauka umiejętności radzenia sobie z porażką, analizowania niepowodzeń, wyciągania wniosków, planowania konstruktywnych rozwiązań;
 - nauka widzenia konsekwencji wynikających z dobrego i złego postępowania, pomoc w podejmowaniu właściwych decyzji, wyznaczania celów życiowych;
 - rozwijanie w wychowanku umiejętności budowania adekwatnej samooceny, akceptacji siebie;
 - nauka umiejętności radzenia sobie ze stresem (rozładowania napięcia);
- 7) rozwijanie intelektu dzieci poprzez:
 - pomoc w nauce
 - rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań;
- 8) wpływanie na środowisko rodzinne we współpracy z pracownikami służb społecznych (pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Asystent rodziny,) w celu polepszenia sytuacji

życiowej dzieci;

- 9) stały kontakt z rodzinami wychowanków, włączanie rodziców i opiekunów w życie placówki (pomoc, poradnictwo, wsparcie w przypadkach indywidualnych, każdorazowe zaproszenia na niecodzienne wydarzenia w życiu świetlicy)

Metody terapeutyczne stosowane podczas zajęć świetlicowych:

Ćwiczenia, zabawy i gry terapeutyczne; Relaksacja; Burza mózgów; Arteterapia; Psychodramy; Filmoterapia; Choreoterapia; Biblioterapia.

W codziennym planie świetlicy jest czas na odrabianie lekcji, zabawę, odpoczynek, rozmowy indywidualne oraz różnego rodzaju zajęcia w grupach.

W 2021r. w Świetlicy został zrealizowany autorski program pn. Wakacje z profilaktyką. W ramach tego działania przeprowadzono cykl zajęć programu profilaktycznego dla dzieci osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście. Cel zajęć profilaktycznych był zgodny z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 20210 opartym na Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020.

Zajęcia odbywały w Świetlicy Opiekuńczo Wychowawczej w Dobrym Mieście w wymiarze 6 godzin dziennie od poniedziałku do czwartku. Zajęcia w Świetlicy Młodzieżowej w piątki od 14:00 do 20:00.

Dzieci oraz opiekunowie zajęć zostali ubezpieczeni na wypadek nieszczęśliwych wypadków.

Zajęcia były prowadzone w reżimie sanitarnym.

CELE ZADANIA:

1. Nabycie wiedzy o zachowaniach agresywnych.
2. Nabycie umiejętności konstruktywnego radzenia sobie negatywnymi uczuciami.
3. Rozpoznawanie i nazywanie uczuć takich jak złość, żal, smutek, osamotnienie.
4. Wprowadzenie alternatywnych norm komunikowania się w grupie.
5. Trening interpersonalny: poprawna komunikacja, radzenie sobie w sytuacjach trudnych, rozwiązywanie konfliktów, mediacje
6. Budowanie pozytywnego obrazu dziecka.
7. Niewerbalne umiejętności porozumiewania się.
8. Nabycie wiedzy na temat form przemocy występujących w życiu społecznym: przemoc psychiczna, fizyczna
9. Poznanie konsekwencji dla sprawcy i ofiary przemocy
10. Poznawanie potrzeb i uczuć
11. Wzmocnienie w dziecku przekonania, że ma prawo czuć się bezpiecznie w swoim środowisku
12. Nabywanie wiedzy na temat nowych środków psychoaktywnych i ich negatywnego oddziaływania oraz poszerzenie wiedzy na temat zagrożeń związanych z spożywaniem alkoholu.
13. Poznanie wpływu alkoholu na zachowania społeczeństwa.
14. Zdobycie wiedzy na temat konsekwencji zachowań ryzykownych.
15. Postępowanie krok po kroku w przypadku pomocy osobie nieprzytomnej, nieoddychającej, Prawidłowe zachowanie się w sytuacji zagrożenia życia
16. Kreowanie właściwych nawyków żywieniowych oraz wyrobienie nawyków sięgania po zdrową żywność
17. Poprawa pewności siebie
18. Nauka śmiania się z samego siebie
19. Kreowanie poprawnych postaw w grupie rówieśników

20. Właściwa reakcja na zagrożenia: widzisz – reaguj
21. Rozwijanie pasji związanych z arteterapią, rękodziełem, tworzeniem witrażu, grafitti
22. Poznawanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego
23. Spotkania z ciekawymi osobami takimi jak: wojsko, straż pożarna, policja, ratownik medyczny, kierowca rajdowy, fotograf.

Świątlica opiekuńczo - wychowawcza zapewniała warunki do nauki. Sala multimedialna została wyposażona w 4 komputery z programami min. do nauki języka angielskiego wraz z słuchawkami bezprzewodowymi. Wychowawca oferował pomoc w odrabianiu prac domowych. Pomagał w utrwalaniu wiedzy min. nauka wierszy na pamięć, tabliczka mnożenia, liczby rzymskie czy zasady ortograficzne. Dzieci nabywały wiedzy na temat tradycji i obyczajów naszego kraju. Organizacja czasu wolnego realizowana była w ciągu całego roku dla wszystkich podopiecznych świetlicy środowiskowej przez jednego wychowawcę, ze względu na dużą ilość uczestników biorących udział w zajęciach dnia 20.07 do 20.08.21r. wychowankowie byli podzieleni na II grupy. Od 9.01-1.02.21r. ; 10.05-1.06.21r. podział na II grupy obowiązywał ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju. Podczas nauki zdalnej, świetlica oferowała indywidualne zajęcia w placów-ce, wychowawca dostarczał uczestnikom potrzebne materiały do wykonywania samodzielnej pracy w domu a także łączył się online z wychowankami. W okresie wakacji i ferii zimowych świetlica organizowała wypoczynek w różnorodnych formach tj. zajęć plastycznych, rękodzielniczych, rekreacyjno-turystycznych, sportowych, edukacyjnych, tanecznych, muzycznych, foto-graficznych. Zorganizowała wycieczkę do Strusiolandii –mini Zoo, ognisko z kiełbaskami, przejażdżki konno i bryczką, dzień nad jeziorem Limajno- przejażdżki rowerami wodnymi, rajd rowerowy szlakiem wickrowskiego lasu, gry i zabawy na basenie. Warsztaty z robotyki podczas, których wychowankowie konstruowali samochody wyścigowe oraz zdalnie sterowane helikoptery. Warsztaty mydlarskie, krawieckie-szycia na maszynie, graffiti, decoupage, tworzenia świec sojowych, fantazyjnych galaretek, warsztaty tworzenia pralinek czekoladowych oraz warsztaty malarskie w plenerze . W świetlicy Dzieci mają dostęp do telewizora, Ps4 , mini biblioteczki rozwojowo-edukacyjnej, sprzętu sportowego min. trampoliny, stołu do ping-ponga, piłkarzyków, tarczy do gry w Darta, piłek, worka treningowego i gruszki bokserskiej, aparatu fotograficznego. Sprzętu do zamykania w bańce mydlanej, oraz zestawu do robienia ogromnych baniek mydlanych, zabawy z bańkami sprawiały dzieciom wiele radości, na ich twarzach gościł uśmiech, były pełne za-chwyty, na moment wszystkie problemy zniknęły. Podopieczne tworzyły kąciki fryzjerskie i kosmetyczne, chętnie korzystały z główek treningowych, na których ćwiczyły wykonywanie fryzur i makijażu. Malowały sobie wzajemnie twarze, ręce i paznokcie kolorowymi lub bezbarwnymi lakierami. W czasie wolnym wychowankowie chętnie układali lego, grali na keyboardzie, odpoczywali na sakwach relaksacyjnych. Dzięki udziałowi w zajęciach plastycznych podopieczni wykonali piękne ozdoby rękodzielnicze między innymi: kwiaty z krepiny i bibuły, łapacze snów, koszyki ze sznurka, uszyli na maszynie wodoodporne torby oraz worko-plecaki, namalowali obrazy akrylowometodą pouring. Wykonali metodą decoupage bombki, jajka, kolorowe deseczki, szkatułki, butelki. Zrobiły slime, gniotki, które służyły przede wszystkim zabawie, ale też wyciszały, uczyły koncentracji i cierpliwości. Stworzyły biżuterie, mydełka glicerynowe, świeczki sojowe, kule do kąpieli, kartki okolicznościowe. Aniołki, słoiki z aniołkami i mikołajami. Brosz-ki z filcu. Wykonywały ceramiczne twórczości, ptaszki, talerzyki, serduszka, gwiazdki, liście itp. Zajęcia sportowe dały wychowankom możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego po zajęciach szkolnych, rozbudzały zainteresowanie różnymi formami aktywności fizycznej, pozwalały odpocząć i zregenerować siły. Wychowankowie poznawali różne formy aktywności fizycznej, dokonywali wyboru najbardziej odpowiedniej. Zajęcia rekreacyjno-sportowe na świeżym powietrzu zawsze cieszyły wychowanków to ulubione zajęcia podopiecznych. W każdej wolnej chwili gdy rozpierała ich energia spędzaliśmy czas aktywnie na świeżym powietrzu. Podczas zajęć wychowankowie uczyli się zasad zdrowej rywalizacji, gry fair play, umiejętności współpracy z partnerem w grze, rozwijali swoje umiejętności sportowe, organizowali mini

turnieje tenisa stołowego, grę w piłkarzyki, koszykówkę, organizowali mecze piłki nożnej. Nie zabrakło ćwiczeń

i gier terenowych, organizowaliśmy przemarsze wokół stadionu, bawiliśmy się w podchody, tropienie z łuki toki, chowanego. Organizowaliśmy sprinty, biegi średnie. Graliśmy często w „Dwa ognie”, jeździliśmy na rowerach, hulajnogach, rolkach, deskorolce, tworzyliśmy liczne tory przeszkód, konkursy i wyścigi rywalizując, kto najszybciej pokona wyznaczoną trasę. W wolnych chwilach graliśmy w mini kręgle a także bawiliśmy się grą w trenera, liczne gimnastyczne zadania wyznaczane przez trenera, w którego wcielał się każdy z uczestników. W chłodniejsze dni ćwiczenia gimnastyczne odbywały się w świetlicy na materacach a także zapasy i boks. Podopieczni w czasie wolnym chętnie słuchali muzyki, organizowali karaoke, zabawy pt: „Bitwa na głosy”, „Mam talent” korzystali z multimedialnego instruktazu tanecznego, „Just Dance” ponadto, u podopiecznych kształtowana była spostrzegawczość, koncentracja, uwaga podczas gier i zabaw dydaktycznych, rozgrywek umysłowych, zagadek, łamigłówek, quizów, gier stolikowych.

Spotkania klubu miłośników sztuki filmowej rozwijały w wychowankach umiejętności empatii, analizowania tematyki filmu, zachowania bohaterów, ich motywacji i wyborów, przełamując schematyzm własnego myślenia. Wspólnie oglądane filmy, a po nich dyskusja, dzielenie się tym, co przyniosły nam filmowe opowieści były ciekawym sposobem spędzenia czasu wolnego. Filmowe spotkania traktowaliśmy nie tylko jako rozrywkę, ale też narzędzie do lepszego rozumienia innych i samych siebie. Spotkania przed ekranem dostarczały nam wzruszeń i emocji, ale też korzyści i inspiracji do wprowadzania zmian na lepsze w naszym życiu i otoczeniu. Obejrzone historie posłużyły nam do lepszego poznania siebie nawzajem. Bohaterowie filmowi inspirowali nas do otwierania się, rozmawiania o problemach. Zajęcia czytelnicze były wspaniałą okazją do rozwijania kompetencji czytelniczych, zdobywania wiedzy oraz przekazywania wartości i norm społecznych. Zajęcia integracyjne „Piżama Party” należały do ulubionych zajęć wychowanków. Uczestnicy w strojach piżamowych wchodzili w stan relaksu, luzu i zabawy. Swobodny taniec, śpiew, pogaduchy, sesje zdjęciowe, wspólny posiłek (pizza) czy oglądanie filmów jednoczyli uczestników jak i wychowawcę do siebie nawzajem. Dodatkowo, regularnie odbywały się zajęcia profilaktyczne w zakresie uzależnień, niebezpieczeństw czyhających w Internecie, nauka tolerancji i poszanowania innych, nauka asertywności oraz eliminowanie przejawów agresji. Szczególna uwaga została zwrócona na zachowania przejawiające się agresją fizyczną i słowną wśród podopiecznych oraz łamanie podstawowych zasad życia w grupie. W tym celu zorganizowano koloroterapię, „Tydzień Przyjaźni”, „Tydzień Życzliwości”, „Tydzień Optymizmu”. Warsztaty „Cyberprzemoc- Twoje bezpieczeństwo w sieci”. Zapoznano wychowanków ze zjawiskiem cyberprzemocy oraz sposobami radzenia sobie z problemami związanymi z agresją w Internecie. Warsztaty „Sięganie do przyczyn używania środków uzależniających” wychowankowie otrzymali wiedzę na temat: „Jak odmówić? Agresywnie, ulegle czy asertywnie?” Zastanawiali się: „Co zyskuję co tracę odmawiając?” Mieli okazję ćwiczyć w parach i dyskutować w grupie. Warsztaty „Jak radzić sobie ze stresem”- podopieczni w trakcie zajęć wykonywali ćwiczenia oddechowe oraz oglądali filmiki edukacyjne. Odbyły się również warsztaty „Przemoc w Rodzinie” zapozna-no wychowanków z wiedzą na temat funkcjonowania rodziny w której występuje przemoc oraz funkcjonowanie zdrowej rodziny. Podano przekazano informacje o działaniu telefonu zaufania, telefonicznej pomocy psychologicznej pacjentów, rodzin, osób w kwarantannie, którzy odczuwa-ją psychologiczne trudności w związku z koronawirusem. Podczas Zajęć „Moja Rodzina” dzieci namalowały portret rodziny, wykonano analizę terapeutyczną. Przeprowadzono warsztat o komunikacji „ Jak rozmawiać z rodzicami i rówieśnikami, poznaje zasady komunikacji” wychowankowie stworzyli „Mapę Empatii” wypełnili karty „Moja złość”. Ponadto w czasie wakacji 2 razy odbyły się warsztaty „Ścieżka profilaktyczna” dla uczestników zajęć w CKB oraz dzieci z Głotowa. W placówce realizowano Profilaktyczny Program „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” – Zajęcia odbywały się od września 1 raz w tygodniu po 2 godziny. Zajęcia te przy-czyniły się do przyswojenia przez podopiecznych Świetlicy środowiskowej zachowań społecznie akceptowalnych,

nauki pełnienia określonych ról społecznych. Nauczyli się również nowych umiejętności nawiązywania i budowania pozytywnych relacji. Rozwinęli swą asertywność a tak-że umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych i trudnych. Umiejętność optymistycznego patrzenia na świat. Dodatkowo program profilaktyczny umożliwił im poznanie samych siebie, swoich mocnych i słabych stron oraz budować poczucie własnej wartości a także kształtował postawę optymizmu, empatii, wytrwałości i wiary w siebie.

2.5.2. Udział w kampaniach

Kampania edukacyjna „Zachowaj Trzeźwy Umysł”

Jak co roku, Gmina Dobry Mieście włączyła się w kampanię "Zachowaj Trzeźwy Umysł". Koordynatorem kampanii jest Ośrodek Profilaktyki i Pomocy Rodzinie MOPS. W ramach kampanii zakupione zostały materiały edukacyjne, które na spotkaniu z pedagogami szkolnymi zostały przekazane do szkół. W dobromiejskich placówkach oświatowych były realizowane zajęcia według scenariuszy zaproponowanych przez autorów kampanii.

Główne cele:

- budowanie poczucia własnej wartości u dzieci i młodzieży,
- kształtowanie umiejętności dostrzegania własnych zalet i mocnych stron,
- doznawanie pozytywnych emocji,
- motywowanie do osiągania założonych celów,
- minimalizacja ryzyka zachowań ryzykownych (eksperymentowania z alkoholem lub innymi substancjami zmieniającymi nastrój).

Kampania „Biała Wstążka”

W okresie trwania kampanii organizatorzy zachęcają szczególnie mężczyzn, aby zechcieli przyjąć i nosić białą wstążkę manifestując w ten sposób sprzeciw wobec przemocy. Biała wstążka symbolizuje zobowiązanie do przerywania milczenia w kwestiach przemocy wobec kobiet i powstrzymania się od wszelkich form jej stosowania.

Akcja ma na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Gminy Dobry Mieście.

Tego dnia na terenie naszej Gminy organizowane są porady wielu specjalistów takich jak: psycholog, pedagog, przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Należy również w tym miejscu pokazać zaangażowanie Zespołu Szkół w Dobrym Mieście, którego uczniowie w tym dniu bardzo angażują się w tą akcję.

W roku 2021 akcja Biała Wstążka odbyła się 4 grudnia.

Kampanie tematyczne MOPS w Dobrym Mieście

Analizując dane ogólnopolskie oraz te przekazane od pedagogów szkół, czy przedstawicieli organizacji pozarządowych i policji, tworzymy kampanie skierowane do grup społecznych, najbardziej potrzebującej w danej chwili.

W 2021 roku zostały opracowane i rozpropagowane banery dotyczące, alkoholizmu, depresji, przemocy, również Informator o instytucjach świadczących pomoc dziecku i rodzinie w Gminie Dobry Mieście opracowany w roku ubiegłym.

Kampanie na stronach portali społecznościowych MOPS, Świetlicy Opiekuncho – Wychowawczej, Dziennego Domu Senior+

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście oraz działający w nim Dzienny Dom Senior+ oraz Świetlica Opiekuncho – Wychowawcza posiadają profile na Facebooku. Jak wskazują statystyki

tej strony, publikowane na nich posty docierają nawet do 11 tys osób, co stanowi aż 68% mieszkańców Gminy Dobre Miasto.

Wykorzystujemy to narzędzie jako dodatkową drogę informacyjną i edukacyjną w zakresie uzależnień, przemocy, oraz problemów opiekuńczo wychowawczych, która dociera do sporej ilości osób. Są tam publikowane informacje o różnych formach oferowanej pomocy. Na naszych stronach publikujemy również posty ogólnopolskich kampanii, dzięki czemu zwiększamy ich zasięg. W czasie epidemii i konieczności nauki zdalnej ta forma docierania z treściami profilaktycznymi do mieszkańców (zarówno dorosłych jak i dzieci) okazała się być niezwykle przydatna.

Tab.7.Działalność informacyjno-edukacyjna na stronie Facebook – MOPS Dobre Miasto

Ilość postów w 2021 roku.	224
Ilość osób do których dotarły posty	11600
Średnia ilość użytkowników Facebooka do których docierały posty w przeliczaniu na jeden post	557

Tab.8.Działalność informacyjno-edukacyjna na stronie Facebook – SENIOR +

Ilość postów w 2021 roku.	169
Ilość osób do których dotarły posty	1200
Średnia ilość użytkowników Facebooka do których docierały posty w przeliczaniu na jeden post	253

Tab.9. Działalność informacyjno-edukacyjna na stronie Facebook – Świetlica Opiekuńczo - Wychowawcza

Ilość postów w 2021 roku.	329
Ilość osób do których dotarły posty	2140
Średnia ilość użytkowników Facebooka do których docierały posty w przeliczaniu na jeden post	236

Promowanie kampanii ogólnopolskich

Kampania społeczna to jedna z najskuteczniejszych form zwrócenia uwagi na problem i zarazem najszerza forma komunikowania się ze społeczeństwem. Pełni jednocześnie ważną rolę edukacyjną i jest istotnym uzupełnieniem realizowanych działań profilaktycznych.

W profilaktyce zachowań ryzykownych w społeczeństwie istotne znaczenie mają nie tylko systematyczne i pogłębione zajęcia z młodzieżą, rodzicami oraz nauczycielami, ale również kampanie zaadresowane albo do ściśle określonych grup i środowisk społecznych.

Dlatego też MOPS włącza się i promuje kampanie takie jak: Niebieska Linia, telefony zaufania, nieodpłatna pomoc prawna dla ofiar przemocy, aplikacje dla ofiar przemocy Twój Parasol.

2.6. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem od substancji psychoaktywnych, a także ich rodzin

2.6.1. Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście

Nie bez znaczenia jest pomoc doraźna lub okresowa, jaką rodziny dotknięte problemem alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy w rodzinie uzyskują od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W roku 2021 pomocą finansową z w.w powodów - zgodnie z ustawą o pomocy społecznej

- objęto 22 rodziny. Niemniej jednak picie szkodliwe i ryzykowne ma miejsce w wielu dobromiejskich rodzinach.

Osoby uzależnione od środków psychoaktywnych, ale także członkowie ich rodzin byli objęci pracą socjalną, nie zawsze jednocześnie korzystali ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej.

Tab.10. Pomoc finansowa z MOPS z powodu alkoholizmu, narkomanii, przemocy domowej.

Osoby objęte wsparciem MOPS z powodu:	Ilość rodzin / osób
Liczba rodzin (liczba osób w rodzinach) objętych wsparciem z powodu alkoholizmu	22 rodziny - 34 osoby
Liczba rodzin (liczba osób w rodzinach) objętych wsparciem z powodu narkomanii	2 rodziny – 2 osoby
Liczba rodzin (liczba osób w rodzinach) objętych wsparciem z powodu przemocy w rodzinie	2 rodziny - 4 osoby

MOPS podejmuje działania skierowane do mieszkańców gminy i miasta, bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo, zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym w ramach programów aktywizacji zawodowej, które także zawierają elementy profilaktyczne. Osobom niezatrudnionym, w tym mieszkańcom, którzy podjęli leczenie z powodu uzależnienia od alkoholu lub narkotyków bądź są w jego trakcie, MOPS oferował szkolenia przygotowujące do podwyższenia lub uzyskania kwalifikacji w zawodach deficytowych na rynku pracy. Program aktywizacji zawodowej uzupełniany był o praktyki lub staże zawodowe u pracodawców dobromiejskich. Wsparcie psychologiczne realizowane w Ośrodku było prowadzone równoległe z aktywizacją zawodową. Celem indywidualnych zajęć było przywrócenie zdolności do świadczenia pracy i motywacji do podjęcia zatrudnienia. Istotnym instrumentem realizowanym przez MOPS, mającym charakter nie tylko zawodowy, ale także profilaktyczny, były prace społecznie użyteczne. W roku 2021r. Program realizowany był od 1 marca 2021 r. do 30 listopada 2021 r. W ramach prac społecznie – użytecznych pracowało 13 osób po 10 godzin tygodniowo.

Istotnym elementem pracy na rzecz mieszkańców gminy i miasta Dobry Mieście była współpraca z Komisariatem Policji w Dobrym Mieście.

Komisariat Policji w Dobrym Mieście w 2021 r. realizował wiele zadań dotyczących prewencji i tym samym włączał się w działania związane z profilaktyką uzależnień oraz przeciwdziałaniem narkomanii. Komisariat w Dobrym Mieście współpracuje również z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup Roboczych oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Poradnictwo psychologiczne

Mieszkańcy Gminy Dobry Mieście mają możliwość skorzystania ze specjalistycznej pomocy psychologicznej w ramach dyżurów pełnionych w Ośrodku Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Dobrym Mieście (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście, ul. Olsztyńska 3, pokój numer 1). Z tej formy bezpłatnej pomocy mogą skorzystać osoby borykające się z uzależnieniem, członkowie ich rodzin, osoby stosujące przemoc oraz osoby doświadczające przemocy w rodzinie, osoby w kryzysie. Pomoc psychologiczna jest także udzielana w ramach interwencji kryzysowej w przypadku pojawienia się potrzeby udzielenia natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej.

Ponadto MOPS nawiązał współpracę z Polskim Towarzystwem Psychologicznym Oddział w Olsztynie w ramach projektu „Mobilny punkt pierwszej pomocy psychologicznej w sytuacjach kryzysowych – indywidualnych, mnogich i masowych wydarzeń traumatycznych”

Duże znaczenie szczególnie w czasie pandemii koronawirusa ma dostęp do systemu wsparcia, aby zagrożone przemocą domową (kobiety i dzieci), ale także sprawcy czy osoby uzależnione także w koronakryzysie mogły szybko i bez przeszkód uzyskać wsparcie oraz skuteczną pomoc. Pomoc psychologiczna była realizowana w bezpośrednim kontakcie z klientem, z zachowaniem reżimu sanitarnego. Osoby, które z różnych przyczyn nie mogły dotrzeć na poradę miały możliwość kontaktu telefonicznego lub za pomocą środków komunikacji na odległość np. Skype. W sytuacjach nagłych psycholog również świadczył pomoc psychologiczną w miejscu zamieszkania klienta.

Psycholog dla dzieci, młodzieży i dorosłych = – 2 x w tygodniu po 5 godzin

Tab.11.Liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego w roku 2021:

Psycholog dla młodzieży i dorosłych	
Ilość godzin dyżurów	700
Ilość konsultacji	700
Ilość przyjętych osób	167
Ilość przyjętych rodzin	160

W ramach porad i konsultacji zatrudniony psycholog dokonywał wstępnej diagnozy osób z problemem uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Psycholog prowadził rozmowy motywacyjne do podjęcia leczenia, udzielał wsparcia i pomocy osobom współuzależnionym, kierował osoby mające problem z narkotykami (za ich zgodą) do placówek specjalistycznych, a także wspierał osoby dotknięte przemocą w rodzinie.

Z poradnictwa psychologicznego dotyczącego uzależnienia lub współuzależnienia od alkoholu skorzystało **69** osób. Z poradnictwa psychologicznego w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie skorzystało **51** osób. Z porad psychologa skorzystało **12** osób, które w rodzinie borykają się z uzależnieniem od narkotyków.

Pomoc prawna

Bezpłatne porady prawne udzielane były mieszkańcom Gminy Dobro Miasto – po 2 godziny raz w tygodniu, dla osób i rodzin u których występuje problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków, a także członkom ich rodzin oraz osobom z rodzin, w których występuje zjawisko przemocy.

Porady były udzielane w Ośrodku Profilaktyki i Pomocy Rodzinie MOPS – Olsztyńska 3 Dobro Miasto. Pomoc prawna została udzielona **6** osobom mającym problemy rodzinne w związku z używaniem przez ich bliskich substancji psychoaktywnych.

Tab.12.Liczba osób korzystających z poradnictwa prawnego w roku 2021:

Pomoc prawna	
Ilość godzin dyżurów	88
Ilość zrealizowanych porad	59
Ilość przyjętych interesantów	59

Dodatkowo w siedzibie MOPS był wyznaczony Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej Starostwa Powiatowego w Olsztynie. W związku z sytuacją epidemiologiczną decyzją Starosty

Olsztyńskiego od 16 marca 2020r. działalność punktu została zwieszona. Nieodpłatna pomoc prawna lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie były udzielane osobie uprawnionej wyłącznie telefonicznie lub mailowo po wcześniejszym przesłaniu na adres e-mail: organizacyjny@powiat-olsztynski.pl wniosku o uzyskanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego za pośrednictwem telefonu lub poczty elektronicznej, zawierającego oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście w zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dbał także o podnoszenie kwalifikacji poprzez organizację szkoleń, co ilustruje poniższa tabela

Tab.13.Szkolenia zrealizowane w 2021 roku:

Nazwa szkolenia	Organizator /realizator szkolenia/konferencji	Liczba osób przeszkolonych
Studium Przeciwdziałania Przemocy „Niebieska Linia”	Organizator : MOPS	1
Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej	Organizator : SP nr 3	3
„Przeciwdziałanie narkomanii i „dopalaczom” na poziomie lokalnym	Organizator: Fundacja ETOH	1
Etapy pracy z osobami doznającymi przemocy w rodzinie i stosującymi przemoc w rodzinie.	Organizator: Urząd Marszałkowski	1
Rola procedury „Niebieskie karty” w skutecznej pomocy osobom doznającym przemocy oraz osobom stosującym przemoc.	Organizator : MOPS	25
Warsztaty z elementami superwizji dla asystentów rodziny i pracowników socjalnych	Organizator : MOPS	13

2.6.2. Działalność Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Dobrym Mieście

Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Dobrym Mieście działa w strukturach Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Dobrym Mieście i udziela w ramach NFZ świadczenia pn. leczenie uzależnień.

Tab.14. Liczba osób korzystających z Poradni Terapii Uzależnień

Liczba osób korzystających z terapii	82
w tym: współuzależnieni	20
Liczba porad udzielonych w poradni	Brak danych*
w tym: współuzależnieni	Brak danych*

* Dane uzyskane z Poradni. Większość porad poradni była realizowana telefonicznie, porady te nie były rejestrowane.

Do w.w poradni były kierowane osoby uzależnione od alkoholu lub pijące szkodliwie lub ryzykowanie, które korzystały z pomocy psychologicznej, socjalnej MOPS lub były zapraszane na posiedzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub Grupy Robocze.

2.7. Wspomaganie lokalnych instytucji, osób fizycznych i organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami

2.7.1. Działalność świetlic wiejskich, sołectw oraz osiedli

Zadania podejmowane podczas zajęć na świetlicach wiejskich mają na celu zachęcenie do organizowania zajęć popołudniowych dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem działań propagujących zdrowy styl życia bez środków uzależniających, a jednocześnie rozwijających zainteresowania mieszkańców dobromiejskich wsi i osiedli. Działania te mają stać się alternatywą na nudę i mają zachęcać do kreatywnego działania na rzecz własnego rozwoju.

Zadania profilaktyczne zrealizowane przez **świetlice wiejskie oraz osiedla w 2021r.** ze środków uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

Tab.15. Zadania profilaktyczne realizowane przez sołectwa lub osiedla w 2021r.

Lp.	Sołectwo lub osiedle	Nazwa zadania
1.	Knopin Wieś	Razem znaczy łatwiej
2.	Koło gospodyń Wiejskich w Piotraszewie	Dofinansowanie do przeprowadzenia tegorocznych Dni Rodziny
3.	Koło gospodyń Wiejskich w Piotraszewie	Dofinansowanie do organizacji warsztatów przedświątecznych
4.	Sołectwo Jesionowo	Cykl warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży Jesionowa
5.	Sołectwo Jesionowo	Grudzień – to czas dla rodziny !
6.	Sołectwo Orzechowo	Zajęcia profilaktyczne na świetlicy wiejskiej dla dzieci i młodzieży wsi Orzechowo
7.	Stowarzyszenie "Nasze Osiedle" - Za Miedzą	Aktywnie, naukowo i na wesoło na Naszym Osiedlu
8.	Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Cerkiewnik	Działania profilaktyczne w świetlicy wiejskiej w Cerkiewniku I i II
9.	Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Prasłity	Wiejska świetlica – aktywni i trzeźwi

2.7.2. Działania instytucji, stowarzyszeń, klubów sportowych, kościołów

Na terenie gminy w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przy współpracy z ww. instytucjami były realizowane także inne zadania związane z profilaktyką uzależnień, promocją zdrowego stylu życia.

Zadania profilaktyczne zrealizowane przez ww. instytucje ze środków uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przedstawiają poniższe tabele.

Tab.16. Promowania aktywnych form spędzania wolnego czasu z elementami działań profilaktycznych

Lp.	Nazwa placówki	Nazwa zadania
1.	Stowarzyszenie Głotowo - moja wieś	Razem lepiej!
2.	CKB	Za każdym zakrętem jest prosta... wspólnie możemy więcej
3.	Dzienny Dom Senior+	Dobromiejski Dzień trzeźwości
4.	Odnova w Duchu Świętym przy Parafii Rzymskokatolickiej Najświętszego Zbawiciela i Wszystkich Świętych	Wakacje czasem budowania więzi
5.	Akcja Katolicka Archidiecezji Warmińskiej Oddział Parafialny w Dobrym Mieście	Narkotyki – niebezpieczne związki
6.	Stowarzyszenie „Nasza Dwójka”	Rozwijamy swoje talenty poprzez zabawę
7.	Uniwersytet Trzeciego Wieku	Seniorzy aktywnie i zdrowo

Tab.17. Pozalekcyjne zajęcia sportowe:

Lp.	Nazwa placówki	Nazwa zadania
1.	Koło Wędkarskie nr 10 w Dobrym Mieście	Realizacja programu profilaktyczno – sportowego. Impreza rodzinna w ramach XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny
2.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Głotowie	Sportowe wtorki lekkoatletyczne w Głotowie
3.	DKS	Uczeń w świecie wirtualnym
4.	DKS	VIII Memoriał im. Piotra Karpiniaka w Dobrym Mieście
5.	Dobromiejski Klub Sportowy Dobre Miasto	Zdrowo i aktywnie poprzez sport
6.	Bursa - Zespół Szkół Rolniczych	Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

2.7.3. Działania profilaktyczne podejmowane przez szkoły

Tab.18. Działania profilaktyczne podejmowane przez szkoły:

Lp.	Nazwa placówki	Nazwa zadania
1.	Szkoła Podstawowa nr 1	Organizacja Dnia Profilaktyki w Szkole Podstawowej nr 1 w Dobrym Mieście
2.	Szkoła Podstawowa nr 1	Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych w Szkole Podstawowej nr 1 w Dobrym Mieście

3.	Szkoła Podstawowa nr 1	Mistrzostwa Szkoły Podstawowej nr 1 w pływaniu klas I-IV
4.	Szkoła Podstawowa nr 2	Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne
5.	Szkoła Podstawowa nr 2	Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych
6.	Szkoła Podstawowa nr 2	DWÓJKOWA AKADEMIA SPORTU
7.	Szkoła Podstawowa nr 2	Zagrajmy razem
8.	Szkoła Podstawowa nr 2	Szkoła dla rodziców
9.	Szkoła Podstawowa nr 2	Mamy dla siebie czas
10.	Szkoła Podstawowa nr 3	Zorganizowanie zajęć profilaktycznych w szkole podstawowej dla uczniów z klas I – VIII
11.	Szkoła Podstawowa nr 3	Zorganizowanie szkolenia dającego uprawnienia nauczycielom do prowadzenia zajęć profilaktycznych "Apteczka pierwszej pomocy"
12.	Szkoła Podstawowa w Barcikowie	Realizacja działań profilaktycznych w Szkole Podstawowej w Barcikowie
13.	Zespół Szkół Rolniczych	Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych "Debata" "Korekta" oraz "Kampania Białych Serc"
14.	Zespół Szkół w Dobrym Mieście	Międzyszkolny projekt profilaktyczny. Gdy miasto traci swoją pracowitą twarz
15.	Zespół Szkół w Dobrym Mieście	Międzyszkolny projekt profilaktyczny. Mam w sobie siłę. Mój sposób na normalność

7. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych było motywowanie osób, które mają problemy z nadużywaniem alkoholu, do podjęcia leczenia odwykowego. Jeżeli dane osoby nie wyrażały chęci do podjęcia terapii, komisja zgodnie z paragrafem 24 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi kierowała wniosek do Sądu o przeprowadzenie badań w zakresie ustalenia uzależnienia od alkoholu i ewentualnego wskazania formy leczenia. W roku 2021 odbyło się 13 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tab.19.Działalność GKRPA w 2021r.

Liczba otrzymanych wniosków ws. objęcia osób nadużywających alkoholu leczeniem odwykowym (liczba kobiet i mężczyzn)	33 m-28 k-5
Liczba spraw rozpatrzonych przez członków komisji RPA	33
Liczba osób, które zobowiązały się do dobrowolnego podjęcia leczenia	16
Liczba osób skierowanych przez komisję na badanie przez biegłych sądowych w celu wydania opinii	5
Liczba wniosków skierowanych przez Komisję do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego	5
Liczba spraw zawieszonych i oddalonych	12

Osoby kierowane na leczenie w warunkach niestacjonarnych nie zawsze odczuwają pożądany efekt, mimo uczestniczenia w terapii często nadal sięgają po alkohol. Rekomenduje się uczestnictwo w terapii w warunkach stacjonarnych.

Kompetencje członków GKRPA w zakresie kontroli punktów sprzedaży alkoholu

Kontrole punktów sprzedaży alkoholu odbywają się w oparciu o podstawę prawną:

- art. 18 ust. 8 oraz art. 183 ustawy z o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2021 poz. 1119)
- Rozdział 5 pn. „Ograniczenia kontroli działalności gospodarczej” (art. 45-65) ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. 2021 poz. 162).

Zakres przedmiotowy kontroli stanowi przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Natomiast zakres podmiotowy sprowadza się do przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie wydanych w Gminie Dobry Miód zezwoleń

W szczególności, kontrolowane powinny być punkty sprzedaży alkoholu:

- na które wpływają skargi lub interwencje,
- wobec których prowadzono postępowania o cofnięcie zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

Przy planowaniu kontroli uwzględnia się zapis art. 58 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców, zgodnie z którym nie przeprowadza się kontroli, w przypadku, gdy ma ona dotyczyć przedmiotu kontroli objętego uprzednio zakończoną kontrolą przeprowadzoną przez ten sam organ – z określonymi w ustawie odstępstwami (art. 58 ust. 2 ustawy Prawo przedsiębiorców).

Istotnym jest fakt, że kontrolę mogą przeprowadzać tylko upoważnieni członkowie GKRPA. Pracownicy organu kontrolnego posiadają legitymacje służbowe oraz upoważnienia do przeprowadzenia kontroli (art. 49 ustawy Prawo przedsiębiorców),

Zgodnie z art. 18 ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dokumenty wymagane podczas kontroli to:

- ☐ zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wraz z aktualną opłatą,
- ☐ tytuł prawny do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży,
- ☐ faktury zakupu napojów alkoholowych.

Kontrolę przeprowadza się po **uprzednim pisemnym zawiadomieniu** (za wyjątkiem sytuacji opisanych w art. 48 ust. 11 ustawy Prawo przedsiębiorców). Przedsiębiorca zobowiązany jest do posiadania książki kontroli przedsiębiorcy oraz do pisemnego wskazania osoby upoważnionej do reprezentowania go w trakcie kontroli, w szczególności w czasie jego nieobecności (art. 50 ust. 3 i art. 57 ustawy Prawo przedsiębiorców).

Kontrolę przeprowadza się w siedzibie przedsiębiorcy lub w miejscu wykonywania działalności gospodarczej, za zgodą lub na wniosek przedsiębiorcy kontrolę przeprowadza się w miejscu przechowywania dokumentacji, w tym ksiąg podatkowych, innym niż siedziba lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej lub w siedzibie organu kontroli (art. 51 ustawy Prawo przedsiębiorców)

Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół lub inne dokumenty w razie potrzeby .

W roku 2021 nie było prowadzonych kontroli w zakresie kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

Realizacja art. 13¹ i 15 ustawy oraz występują przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego oraz wspierania zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gminy w ramach zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, podejmują interwencję w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występują przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Oznacza to, że w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt, gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

W roku 2021 nie było realizowanych takich interwencji.

Jednym z zadań własnych samorządów gminnych realizowanych w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (określonych w art. 41 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) jest wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej. Zgodnie z art. 3 ust. 2 Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym centrum integracji społecznej (CIS) może być tworzone przez jednostkę samorządu terytorialnego w formie jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego oraz przez organizację pozarządową lub

podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020r. poz. 1057).

Gmina Dobry Międzyrzec w swoich strukturach nie posiada Centrów Integracji Społecznej.

8. DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO W DOBRYM MIEŚCIE

W związku z tym, że w wielu rodzinach dotkniętych problemem przemocy występuje także problem uzależnienia niezwykle istotna jest współpraca służb w tym zakresie, także w oparciu o Gminny Program Profilaktyki. W obszarze przemocy pracują przede wszystkim członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych. Zespół Interdyscyplinarny składa się z 16 osób powołanych Zarządzeniem Burmistrza Dobrego Miasta z dnia 20.08.2020r. Kadencja Zespołu trwa 2 lata. W skład Zespołu powołano: przedstawicieli MOPS, przedstawiciela organizacji pozarządowej, przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariatu Policji, Pedagogę Szkoły Podstawowej, przedstawicieli Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, pielęgniarkę środowiskową. Do prac Grup Roboczych są także powoływani pracownicy socjalni, dzielnicowi Komisariatu Policji, pedagodzy szkolni i nauczyciele, którzy nie wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego, a mogą być pomocni w działaniu grupy roboczej.

W rok 2021 odbyły się cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego – 71 spotkań grup roboczych – o 21 więcej niż w roku ubiegłym.

Tab.20. Procedura Niebieskiej Karty

	2019	2020	2021
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	24	46	29
Liczba zakończonych „Niebieskich Kart”	28	31	20
Liczba dzieci w rodzinach doznających przemocy	23	41	38

Z przedstawionych danych wynika, że w roku 2021 liczba założonych Niebieskich Kart spadła. Osoby doświadczające przemocy domowej w czasie pandemii koronawirusa i towarzyszących jej ograniczeń: przemieszczania się i wprowadzonej dla części obywateli obowiązkowej kwarantanny, są teraz znacznie bardziej narażone na przemoc. Statystyki informują o 40% wzroście aktów przemocy domowej, a dotyczy to tylko zgłaszanych spraw. Osoby dotknięte przemocą w 2021 r. : Ogółem 34 w tym: 25 kobiet, 3 mężczyzn i 6 dzieci.

Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Dobro Miasto szczegółowo zostały opisane w Sprawozdaniu z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście za 2021 rok.

9. SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki są środki pozyskane za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W roku 2021 wyniosły one **473.360,56 zł**. Na realizację w/w programu przeznaczono 86,80 % pozyskanych środków, co stanowi kwotę **410.878,69 zł**.

Wskazana kwota środków uzyskana została przy istniejących w gminie Dobry Miasto **109** punktach sprzedaży napojów alkoholowych., które uzyskały ze sprzedaży alkoholu obroty w wysokości **18.494.884,60 zł** W 2021 roku nasze społeczeństwo na zakup alkoholu wydało więcej środków pieniężnych niż w 2020r. (**17.825.210,62 zł**) o kwotę **669.673,98zł zł**.

Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu prezentują poniższe tabele:

Tab.21.Wydatki poniesione w 2021r. na przeciwdziałanie alkoholizmowi

Lp	Wyszczególnienie	Paragraf	Wykonanie za 2021 rok
1.	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	3020	728,32
2.	Wynagrodzenia osobowe pracowników	4010	81.253,99
3.	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	4040	5.379,28
4.	Składki na ubezpieczenia społeczne	4110	15.143,84
5.	Składki na Fundusz Pracy	4120	1.640,02
5.	Wynagrodzenie bezosobowe	4170	52.730,00
6.	Zakup materiałów i wyposażenia	4210	103.264,45
7.	Zakup energii (opłaty za dostawę energii elektrycznej, ciepłej oraz wody)	4260	13.675,46
8.	Zakup usług zdrowotnych	4280	30,00
9.	Zakup usług pozostałych	4300	112.634,77
10.	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	4360	982,08
11.	Podróże służbowe krajowe	4410	704,48
12.	Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	4440	2.712,00
13.	Inwestycje	6050	0,00
		Razem	390.878,69

Tab.22. Wydatki poniesione w 2021 r. na przeciwdziałanie narkomanii

Lp	Wyszczególnienie	Paragraf	Wykonanie za 2021 rok
1.	Wynagrodzenia bezosobowe	4170	0,00
2.	Zakup materiałów i wyposażenia	4210	260,00
3.	Zakup usług pozostałych	4300	14.400,00
		Razem	14.660,00

Zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 źródłem finansowania zadań wynikających z w.w programu w 2021r. były dochody uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W okresie sprawozdawczym na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania narkomanii (**rozdz. 85153**) w Gminie Dobry Miasto wydatkowano kwotę **14.660,00 zł**. Należy nadmienić, że były podejmowane także działania profilaktyczne (profilaktyka uniwersalna), dotyczące różnych zachowań ryzykownych, w tym przeciwdziałania narkomanii, które były finansowane z rozdz. 85154.

6. WNIOSKI

Reasumując realizację „Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021” należy zaznaczyć, że rok 2021 był trudny ze względu na obostrzenia wynikające z zagrożenia epidemiologicznego, co uniemożliwiało realizację wszystkich zaplanowanych inicjatyw np. ze względu na ograniczoną ilość osób mogących brać w niej udział. Głównym wyzwaniem na rok 2021 będzie konstruowanie narzędzi pomocowych adekwatnych do sytuacji epidemiologicznej oraz zwalczanie skutków pandemii i kontynuowanie działań profilaktycznych.

Dlatego rekomenduje się:

1. wspieranie programów profilaktycznych w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych z zakresu promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej,
2. wspieranie inicjatyw podejmowanych przez społeczności lokalne (osiedla, sołectwa, mieszkańcy danej wsi, świetlice wiejskie),
3. wspieranie rodziców, poprzez zachęcanie ich do współpracy przede wszystkim z wychowawcami, pedagogami, psychologami szkolnymi,
4. wspieranie dzieci i młodzieży, borykających się z problemami poprzez stworzenie im miejsca i przestrzeni, gdzie mogą czuć się wysłuchani i bezpieczni,
5. systematyczne prowadzenie akcji informacyjno - edukacyjnych, które pogłębiają wiedzę o skutkach uzależnień, o odpowiedzialności karnej, o ośrodkach w których można uzyskać pomoc,
6. wzmacnianie rodzin będących w grupie podwyższonego ryzyka,
7. propagowanie na terenie gminy działań prozdrowotnych,
8. programy ograniczające popyt na narkotyki powinny obejmować wszystkie aspekty problemu począwszy od eksperymentowania z narkotykami, aż do ograniczenia zdrowotnych i społecznych skutków ich używania,
9. zaleca się jako ważny element dla działań profilaktycznych uwzględnianie czynników chroniących i czynników ryzyka wskazanych w ostatniej nowelizacji prawa narkotykowego oraz prawa w obszarze edukacji,
10. dla podniesienia jakości życia osób uzależnionych należy nadal dążyć do redukcji zachowań ryzykownych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
11. zaleca się kontynuowanie monitoringu i oceny redukcji popytu na alkohol oraz substancje psychoaktywne na terenie gminy,
12. należy nadal zwiększać ofertę szkolnych zajęć pozalekcyjnych oraz działań alternatywnych, proponowanych przez szkoły oraz organizacje w ramach prewencji używania alkoholu i narkotyków przez młodzież z uwzględnieniem teorii naukowych dotyczących czynników chroniących oraz czynników ryzyka w uzależnieniach,
13. inicjowanie i wspieranie grup samopomocowych,

14. rozwój poradnictwa specjalistycznego (psycholog, mediator, terapia rodzinna etc.)
15. Zwrócenie uwagi na emocje dzieci i młodzieży oraz dorosłych w pandemii - rodzaje emocji obszary, w których one występują,
16. Promowanie sposobów radzenia sobie z sytuacjami stresowymi spowodowanymi m.in. pandemią, ze wroćenie uwagi na wpływ edukacji zdalnej na funkcjonowanie dzieci i młodzieży i zagrożenie uzależnienia i cyberprzemocy,
17. Angażowanie społeczności miejskiej jak również wiejskiej, do inicjatyw rozwoju osobistego jak również samoświadomości – poprzez lokalne projekty POMOSTY lub minigranty, podnosząc w ten sposób ich kompetencje społeczne.
18. Realizując działania lokalne, bazować na rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
19. Zwrócić uwagę na uzależnienia behawioralne i ich wpływ na rozwój społeczności lokalnej.

Opracowanie:

Kierownik MOPS – Monika Ćwiek
Podinspektor - Szymon Drężek